

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Priemyselná 2, 824 73 Bratislava 26

Kancelária predsedu

Odbor komunikácie a styku s verejnosťou

Zásadné zistenia kontrolórov majú v rukách opäť aj traja najvyšší ústavní činitelia

Predseda Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (NKÚ SR) Karol Mitrik v rámci pravidelného štvrtročného sumarizovania kontrolnej činnosti úradu zaslal trom najvyšším ústavným činiteľom v poradí už piatu informáciu o zásadných zisteniach kontrolórov. Od začiatku roka 2017 úrad ukončil 19 kontrolných akcií v 66 kontrolovaných subjektoch. NKÚ SR upozorňuje na nedostatky v rámci kontroly postupov pri výbere daňových licencií, odstraňovania environmentálnych záťaží, kontroly financovania pri budovaní ozbrojených síl, nakladania s majetkom v oblasti médií a audiovizie a kontroly strategických infraštruktúrnych projektov. Úrad vykonal kontrolu aj v Kancelárii verejného ochrancu práv, v Pôdohospodárskej platobnej agentúre (PPA) a pozrel sa aj na hospodárenie a ochranu aktív v Národnej agentúre pre sieťové a elektronické služby. Dôležitou bola kontrola poskytovania finančných prostriedkov na podporu bývania či kontrola využívania Elektronického systému monitoringu obvinených a odsúdených osôb.

Zistenia NKÚ SR

Ako príklad dobrej praxe bola vyhodnotená kontrola poskytovania finančných prostriedkov na podporu bývania prostredníctvom programu zateplovania bytových domov z prostriedkov štátneho rozpočtu a zdrojov z Európskej únie (EÚ). Pri zateplovaní obytných domov boli využité štátom podporované úvery, teda návratné zdroje financovania. Kontrola jednoznačne poukazuje na efektívnosť a účinnosť využívania finančných prostriedkov formou návratnej pomoci a úrad odporúča v tejto forme podpory pokračovať. Vďaka revolvingovému charakteru týchto nástrojov dochádza k recyklácii zdrojov, ktoré možno investovať do nových projektov.

Na druhej strane kontrolóri zistili závažné nedostatky v rámci kontroly hospodárenia PPA a realizácie výziev a vyzvaní programového obdobia 2014 – 2020. Najviac nedostatkov sa preukázalo v oblasti procesných nastavení. Absentovali manuály pre hodnotiteľov, neboli organizované školenia k odbornému hodnoteniu žiadostí. Časť odborných hodnotiteľov bola prijatá do agentúry iba pár mesiacov pred vyhlásením jednotlivých výziev, niektorí bez primeraného odborného vzdelania, praxe. To viedlo k nejednotnému a značne subjektívnemu prístupu hodnotiteľov a celý proces vykazoval vážne nedostatky z hľadiska transparentnosti. Kontrola hospodárenia PPA zase poukázala na to, že agentúra pri nakladaní s rozpočtovými prostriedkami nepostupovala hospodárne, efektívne a účelne.

Kontrolóri troch najvyšších ústavných činiteľov upozorňujú aj na závažný medziročný nárast evidovaných nezrovnalostí v kontrolovaných operačných programoch (OP) v porovnaní rokov 2014 a 2015 až o 61,1 %. Ku koncu roka 2016 dosahovali nezrovnalosti v rámci štyroch kontrolovaných OP sumu 214,5 mil. eur. Za najzávažnejšie riziká považuje NKÚ SR celkový negatívny dosah nezrovnalostí na štátny rozpočet a nevytváranie zdrojov v kapitolách na krytie nezrovnalostí s finančným dosahom. Oblasť verejného obstarávania bola identifikovaná ako jedna z najpodstatnejších príčin vzniku nezrovnalostí.

Problémy boli zistené aj pri kontrole postupu odstraňovania environmentálnych záťaží (EZ). Ku koncu roka 2015 bolo sanovaných celkom 19 lokalít EZ určených na sanáciu z celkového počtu 64 plánovaných lokalít. Z pôvodne odhadovaných finančných prostriedkov vo výške 137 mil. eur na riešenie problematiky EZ dosiahli skutočne vynaložené výdavky z verejných zdrojov v rokoch 2010 až 2015 celkovú sumu takmer 145 mil. eur. Svoju zodpovednosť vykonať sanácie EZ si nespĺnili rezorty hospodárstva, dopravy, pôdohospodárstva z dôvodu nevytvorenia personálnych kapacít a finančných zdrojov na riešenie problematiky EZ. Napriek tomu, že uvedené ministerstvá nespĺnili úlohy uložené uznesením vlády SR, vláda nevyvodila žiadne dôsledky a pre obdobie rokov 2016 – 2021 im opäť uložila úlohy v nezmenenej podobe.